

Štajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
gust: za celo leto
3 krole, za pol in četrt
leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računa naročnino z ozi-
rom na visokost pošt-
ne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in upravn-
ništvo se nahajata v
Pujski gledališki po-
slojpe štev. 3.



Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inserterov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptuj v nedeljo dne 30. julija 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri-
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Ne počivajmo!

Malostevilni slovensko-liberalni glasovi na
Ljubljano se skoraj potihnila in le semtertja
opojajo se kakšno žalostinko o "tužnem Koro-
vanu". Istotako je na spodnjem Štajerskem pri-
stoj liberalizem premagan; "narodna stranka"
je tako rekoč izdihnila in Spindler joka na nje-
ni razvalinah krvave solzice obupanja. Na Pri-
morskem in v Trstu so slovenski narodnjaki
vsevoljno vpognili svoj tilnik v klerikalni ja-
men in tavajo zdaj za ožlindrano Šušteršičevo
stanko, kateri so svoj čas tako navdušeno po-
stali med noge metali. Tudi Kranjska je popo-
larne klerikalne in edino ljubljanski advokat dr.
Brihhar ostane "liberalni divjak", kar v poli-
tiki slovenskega ljudstva seveda nima nobenega
pomena.

Dejstvo je torej, da je slovensko
ljudstvo v vseh deželah danes po-
lno v jarmu strupenega kle-
rikalizma. In človek bi skoraj obupal nad
to dejstvo! Vsi poizkusi napredne misli so
torej izjavili in liberalne gore so se zvijale
v valovih, porodile pa niso niti miške. ... Vse
tisto in kdor govori v tujini o slovenskem
ljudstvu, ta ga popisuje kot ljudstvo klerikalstva
in zastolosti. ...

Ali — v politiki ne sme nikdar
obupanje zavladati. Kdor vrže sam
seboj koruzo, ta je tudi sam kriv pogina
svoje ideje. Napredna misel je mo-
gla in nesmrtna; njeni nositelji so
zastirali ljudje z najnevarnejšimi napakami in
s neopracovano kratkovidnostjo, — ali misel
sama se ne potopi, — ta napredna misel živi
in se razvija naprej in se razvija v tisočih
in v naravnem razvitku pridobiva po-
lno naše pokrajine. Ali mislijo slovenski po-
litiki duhovniki v resnici, da bodejo udomačili
imamo srednjega veka s farško navlado, s
pametnimi gromadami in s krvavo inkvizicijo?
Ali mislijo res, da bodejo njih plačani in brez-
plačni agitatorji uresničili večno klerikalno
"prejajstvo"? Mi dvomimo, da je klerikalno "pre-
jajstvo" dr. Šušteršiča, Grafenauerja, Verstov-
ška in Benkovića pristno. In na takih stebrih
ne bode zgradila palača klerikalnega kralje-
stva. Časi pridejo in gredo in v par letih se
ta klerikalizmu obrniti. ...

Liberalne struje med Slovenci so v prvi
liniji krive, da je klerikalizem tako mogočno za-
dal. Papirnatost stranke, ki nimajo nobenega
večja z ljudstvom samim, ki se porodijo v gla-
vici tega ali onega "pesnika", ki ne računajo s
čističnimi razmerami, ne bodejo tako vzorno,
vreda tudi brezobzirno klerikalno organizacijo
premagale. Kaj so narodnjaki ljudstvu
prinesli? Zadolžene posojilnice, politične
advokate, ki niso za las boljši od političnih far-
jev, bankrotne zadruge, narodne "štacunarje",
in so do pičice podobni klerikalnim "konzumar-
jem", učitelje s neverjetno predrznim in protipo-
stavnim nolanstvom, razbijajoč shodov in pre-
pajo, polenarke žurnalistke, ki so srečni le v

blatu osebnega boja, — to je nekaj iz zaklada
narodnjaške politike! Seveda s takimi sredstvi
se ne bode klerikalizma premagalo. In isto tako
ne z nedoslednostjo, ki jo opazujemo tako
očitno v narodnjaških vrstah. Švigašvaga-strank
ne bode ljudstvo nikdar vpoštevalo.

Le v enem so si bili slovenski narodnjaki
vedno dosledni: v hujškariji proti nem-
štvu. Vsi narodni "voditelji", od Hribarja pa
do dr. Kukovca so agentirali na dostikrat gnusni
način s svojim sovražstvom proti vsemu, kar je
bilo le nemštvu prijaznega. To skoziinskoz
reakcionarno, deloma pa tudi hudo sebično so-
vražstvo je gotovo tudi vzrok, da je narodnjaško
gibanje mednarodnemu klerikalizmu tako hitro
podleglo. Liberalni narodnjaki so
ravno pozabili, da je vse, kar je
med Slovenci naprednega, izšlo iz
nemških virov. Vse napredne ideje, ki so
našle v slovenskem ljudstvu le količjak odmeva,
so nemškega vira in te svoje nature ne morejo
zatajiti. Zato pa je naša "edna misel med Slo-
venci" le v zvezi z nemštvom mogoča. To so
dokazale zadnje volitve, to pa dokazuje tudi vsa
politična zgodovina slovenskega ljudstva.

Tega edino pravega načela pa se je naša
"Štajerc" stranka držala in ga tudi
še v naprej zastopa. Ravno zato pa je tudi naša
stranka iz zadnjega volilnega boja z lepimi
uspehi izšla. Ne gre se tukaj za mandate; ali
res je, da smo le v treh volilnih okrajih kleri-
kalcem več kot 2000 glasov vzeli. Naša napred-
nost je torej uspevala in naše delo je rodilo
lepe plodove!

Kdor hoče odslej med Slovenci za racionalno
naprednega veljati, ta se bode moral polagamo
s temeljnimi idejami naše stranke seznaniti.
Za napredno misel med slovenskim
ljudstvom bomo le tedaj kaj
koristnega dosegli, kadar se vrže
vso narodnjaško hujškarijo čez
krov. To je jasna resnica! Verujemo sicer, da
gotovim ljudem okoli "Sloge" in "Narodnega
lista" ta resnica ni posebno prijetna. Verujemo
jim, ker jim je bilo prvaštvo in tudi srbofilsko
hujškanje vedno več nego pametno ter koristno
narodno delo. Tem zagrižencem seveda ni po-
magati. Ali slovensko ljudstvo samo jim je že
obrnilo hrbet in v resnici napredno misleči
ljudje prihajajo v naš tabor.

Mi pa moramo naprej delati! Popravimo v
resnem delu škodljive grebe, ki jih je povzročila
le na jeziku napredna narodnjaška stranka!
Izobražujemo ljudi, delajmo dan in noč, razkri-
njamo delovanje pravega klerikalizma, — in
dan zmagabode prišel tudi v okovih črnega
klerikalizma trpečemu slovenskemu ljudstvu!

Politični pregled.

Državni zbor je torej pričel z "delom".
Prvim formalnim sejam so sledile začetne
razprave o bančni postavi, ki se jo hoče še
pred poletnimi počitnicami rešiti. Obenem se
razpravlja o raznih nujnostnih predlogih i. s. v
prvi vrsti o predlogu glede krvavih dogodkih
pri volitvah v Galiciji. Stranke so zdaj precej
jasno svoje stališče napram parlamentu in vladi

pokazale. Nemški krščanski-socialci so združeni s
socialisti poskusili prvi naskok na napredno-
nemški "Nationalverband", kar se jim ni posre-
čilo. Jugoslovani so si ustanovili "Hrvatsko-slo-
vensko zajednico", v kateri ima zloglasni dr.
Šušteršič prvo besedo, h kateri pa so tudi ne-
kateri doslej "liberalni" slovenski poslanci iz
Primorskega stopili. Divjaki so si zavarovali
vpliv na ta način, da so se Schönerianci z Ru-
sini in nekaterimi jugoslovanskimi poslanci v
eni zvezi združili. Težko pričakovati je, da bi
se pred poletnimi počitnicami kaj več nego
bančno postavbo sprejelo. Vročina pasjih dni
vpliva pač tudi na "delo" naših preljubljenih
"zastopnikov naroda".

Državni proračun za l. 1911 se je zopet
državni zbornici predložil. Skupne zahteve pro-
računa znašajo 2.881.709.143 kron, skupno po-
kritje pa 2.881.758.772 kron. Torej znaša preo-
stanek 49.629 kron. Skupne potrebščine za 1911
so se torej za 63.512.407 kron zvišale.

Uvoz tujega mesa zlasti z Argentine je
nekaterim površnim politikom začetek in konec
njih modrosti. Sicer se je z dosedanjim uvozom
argentinskega mesa prav malo uspeha doseglo.
Meso je namreč premastno, nerabljivo za naše
razmere in cena ni posebno nižja. Vsled gotovih
pogodb, ki so bile obenem z avstro-ogrske po-
godb sklenjene, se je ta uvoz tujega mesa
vstavil. To pa je napravilo v vrstah gotovih
devetkrat pametnih mož velikansko razburjenje
in pričeli so takoj na vlado streljati, češ da
drži ta z "mesnimi oderuhi" itd. Na tozadevno
vprašanje v državnem zboru pa je ministerski
predsednik prav krupko in odločno odgovoril.
V njegovem govoru je bila zlasti ocenitev sploš-
nega gospodarskega položaja važna. Minister je
pobijal laž, da so kmetje splošne draginje krivi;
krive so draginji razne razmere, m. nj. tudi
visoke plače. Govor je napravil precej dobri
vtis. Gotovi ljudje naj bi se odvadili, smatrati
kmeta za molzno kravo vseh drugih stanov.

Vznemirljivo zvišanje davkov. Nemški po-
slanci Marekhl, Wastian, Einspinner,
dr. Hofmann i. dr. vložili so v državni zbor-
nici vprašanje na finančnega ministra, ki se tiče
letos na Štajerskem tako očitnega zvišanja
osebno-dohodninskega davka. Oblastva so ta da-
vek kar sistematično na dvakratno in trikratno
svoto dosedanje izmere zvišala. To občutijo
zlasti obrtniki in trgovci. Vršila se je tudi že
cela vrsta protestnih zborovanj. Poslanci zahte-
vajo od vlade, da naj pritožbam ugotovi in takemu
neumestnemu zviševanju davkov konec napravi.

Armada balkanskih držav. Ni izključeno,
da bodejo politične razmere na Balkanu dovedle
do vojske. Zanimivo je vsled tega, pregledati
številke velikosti armad teh balkanskih držav.
V slučaju vojske ima Bulgarija 292.000 mož,
8.900 jezdecev in 720 kanonov; Srbija 100.000
mož, 8.500 jezdecev in 659 kanonov; Crnogora
43.000 mož; Grška 70.000 mož, 3000 jezdecev
in 396 kanonov. Vse te štiri države skupaj
imajo torej v vojski 500.000 mož, 17.500 jez-
decev in 1775 kanonov. Temu nasproti bi stala
turška armada, ki ima le v Evropi 450.000 mož,
21.000 jezdecev, 1098 kanonov in 137 mašin-
skih pušk.